

Taalpost 1216

vrijdag 30 september 2011

Redactie: Erik Dams en Marc van Oostendorp; uitgave: [Genootschap Onze Taal](#)

1. Taalnieuws

- De cursus 'Brugs dialect' blijkt een groot succes, ondanks de felle kritiek van mensen die vinden dat alleen Standaardnederlands moet worden geleerd.

(Bron: [Knack.be](#))

- Vanaf 5 oktober is er in Zierikzee een cursus 'Zeeuws dialect'; inschrijven is nog mogelijk.

(Bron: [Zeeland Blog](#))

- Op dinsdag 4 oktober houdt Jos Swanenberg, hoogleraar Brabants, in Someren een lezing over 'dialectverlies en taalschaamte'.

(Bron: [SIRIS](#))

2. Discussie van de week: de jaartelling en de sandalenman

Deze week leek het er even op dat de Britse omroep BBC de termen 'voor Christus' en 'na Christus' uit de jaartelling zou [schrappen](#). Er ontstond ook aan onze kant van de Noordzee enig misbaar; columnist Jan Kuitenbrouwer schreef bijvoorbeeld een artikel in *NRC Handelsblad* waarin hij de BBC [terechtwees](#). Inmiddels blijkt een en ander een storm in een glas water: de BBC heeft [geen plannen](#) om de richtlijnen op dit punt aan te passen.

[Kom naar het Onze Taal-congres 'Taal leren', 26 november in Breda, met o.a. Geert van Istendael, Herman Finkers en Lenette van Dongen. Alleen vandaag nog vroegboekkorting!](#)

3. Extra: woordenboek van 3 oktober

Als u niet uit Leiden komt, zegt het u misschien niet veel: aanstaande maandag is het 3 oktober. Het Instituut voor Nederlandse Lexicologie, gevestigd in Leiden, heeft een ['3-oktoberwoordenboekje'](#) op zijn website gezet, ter gelegenheid van de jaarlijkse uitbundige viering van het einde van de Spaanse bezetting van de stad.

De gratis e-mailnieuwsbrief Taalpost verschijnt op maandag, woensdag en vrijdag. Aanmelden of afmelden als abonnee: www.taalpost.nl. Archief: www.taalpost.nl/texts/archief.html.

Taalpost 1215

woensdag 28 september 2011

Redactie: Erik Dams en Marc van Oostendorp; uitgave: [Genootschap Onze Taal](#)

1. Taalnieuws

- Vertegenwoordigers van de Berber-minderheid in Libië hebben maandag van de nieuwe machthebbers de officiële erkenning geëist van hun taal.

(Bron: [Nederlands Dagblad](#))

- In het Europees onderwijs wordt het Engels massaal als tweede taal onderwezen, blijkt uit onderzoek van het statistisch bureau van de Europese Unie.

(Bron: [Express.be](#))

- Wie wil meekomen in het internationale zakenleven, zou volgens het financiële persbureau Bloomberg naast Engels ook Chinees moeten leren.

(Bron: [Elsevier](#))

2. Congres van het jaar: Taal leren

Op 26 november 2011 viert het Genootschap Onze Taal in het Chassé-theater in Breda zijn tachtigste verjaardag met een congres, met als thema 'Taal leren'. Het [programma](#) belooft veel interessante lezingen, onder andere van hoogleraar en Onze Taal-redacteur Peter-Arno Coppen en van de schrijver Geert van Istendael, en een cabaret-optreden van Lenette van Dongen.

Wat niet op het programma staat, maar wat wij alvast verklappen: de Groenman-taalprijs zal die dag worden uitgereikt aan de Twentse cabaretier Herman Finkers, die daarvoor ook een dankwoord zal uitspreken. En nóg een verrassing: wanneer u zich voor aanstaande zaterdag [aanmeldt](#), krijgt u € 2,50 p.p. korting.

Direct antwoord op uw taalvraag? [Bel de Taaladviesdienst!](#)

3. Extra: oktobernummer *Onze Taal*

Nog meer nieuws van Onze Taal: dit weekeinde verschijnt het oktobernummer van het tijdschrift, dat voor een groot deel gewijd is aan de ['talen van de noorderburen'](#): de Scandinavische talen. Wat zijn de verschillen tussen het Zweeds, het IJslands en het Noors? En hoe klinkt onze taal voor hen? Bij wijze van voorproefje staat het inleidende [artikel](#) van taaljournalist Gaston Dorren vandaag online.

Nog geen lid? Als u zich vandaag [abonneert](#), krijgt u 14 nummers van *Onze Taal* (september 2011 t/m december 2012) in de bus voor € 39,- (in plaats van € 42,80).

De gratis e-mailnieuwsbrief Taalpost verschijnt op maandag, woensdag en vrijdag. Aanmelden of afmelden als abonnee: www.taalpost.nl. Archief: www.taalpost.nl/texts/archief.html.

Taalpost 1214

maandag 26 september 2011

Redactie: Erik Dams en Marc van Oostendorp; uitgave: [Genootschap Onze Taal](#)

1. Taalnieuws

- De BBC zal niet langer de termen *voor Christus* en *na Christus* gebruiken.

(Bron: [de Volkskrant](#))

- Buitenlandse verpleegkundigen in Vlaanderen worden wat taal betreft aan hun lot overgelaten.

(Bron: [Nieuwsblad.be](#))

- "Heel Europa" viert vandaag de Europese Dag van de Talen.

(Bron: [Europees Platform](#))

2. Taaltip: *ter beschikking stellen aan/van*

Zowel *ter beschikking stellen aan* als *ter beschikking stellen van* is juist: 'De overheid stelt geld ter beschikking aan/van gemeenten om armoede te bestrijden.'

Voor sommigen legt *ter beschikking stellen aan* wat meer nadruk op de richting ('de overheid geeft het geld aan de gemeenten'), terwijl *ter beschikking stellen van* wat algemener, en soms ook formeler, overkomt. Zo wordt meestal gesproken van *zijn lichaam ter beschikking stellen van de wetenschap* en *ter beschikking gesteld van de regering*.

Als *gemeenten vóór ter beschikking stellen* zou staan, is overigens alleen *aan* juist; het voorzetsel zou dan ook weggelaten kunnen worden: 'De overheid stelt (aan) gemeenten geld ter beschikking.'

Eén cadeau, tien keer plezier: geef iemand een [abonnement op Onze Taal](#).

3. Lezingen over talen

TED is een Amerikaanse organisatie die al jarenlang conferenties houdt met inspirerende, korte voordrachten over allerlei onderwerpen. Video-opnamen van deze voordrachten worden op een website gepubliceerd. Inmiddels zijn er zo veel (Engelstalige) lezingen over taal (van onder meer de psycholoog Steven Pinker, de schrijfster J.K. Rowling en de natuurwetenschapper Murray Gell-Mann), dat deze samen op [één pagina](#) zijn geplaatst. Het onderwerp 'taal' moet in dit geval overigens wel zeer ruim worden opgevat.

De gratis e-mailnieuwsbrief Taalpost verschijnt op maandag, woensdag en vrijdag. Aanmelden of afmelden als abonnee: www.taalpost.nl. Archief: www.taalpost.nl/texts/archief.html.

Taalpost 1213

vrijdag 23 september 2011

Redactie: Erik Dams en Marc van Oostendorp; uitgave: [Genootschap Onze Taal](#)

1. Taalnieuws

- De Jargonbrigade van de Nationale Jeugdraad heeft weer prijzen uitgedeeld aan Nederlandse politici: de Zwetsprijs gaat naar Sybrand van Haersma Buma en de Klare Taal-prijs naar Alexander Pechtold.

(Bron: [Nieuws.nl](#))

- De voorzitter van de vakgroep Taal & Communicatie van de UGent stelt dat de praktische talenkennis van veel afstuderende academici te wensen overlaat.

(Bron: [De Standaard](#))

- Dialect in films kan een meerwaarde hebben, maar is ook razend moeilijk.

(Bron: [Vk.nl](#))

2. Oproep: sms'jes voor de wetenschap

De afdeling Taalwetenschap van de Radboud Universiteit Nijmegen verzamelt sms-berichten voor een grote taalverzameling, het SoNaR-corpus. Dat bestaat uit geschreven Nederlandse teksten van na 1954 en bevat allerlei soorten teksten: kranten- en tijdschriftartikelen, ondertitels, chats, tweets, scripties en jaarverslagen. De wetenschappers stelden vast dat er nog geen grote verzameling sms-berichten bestaat. Als u uw sms'jes aan het SoNaR-corpus [doneert](#), maakt u kans om een tablet-pc te winnen.

[Spelling, grammatica, leestekens, tekstvorm:](#) voor elk wat wils in de boekenserie *Taal geregeld*.

3. Wedstrijd: *Onwelvoeglijke, bespottelijke en bijzondere familienamen*

We vroegen in Taalpost 1207 wat 'IPR' betekent in het IPR-model dat de auteurs van *De argumentatiecoach* hanteren. Het juiste antwoord was 'Inhoud, Procedure en Relatie'. De exemplaren van het boek gaan naar: Cecile Vanhoutte, Olivier Overgaauw, Ad Woudstra, Caroline Been en Hilde Ost.

Vandaag mogen we drie exemplaren weggeven van het boek dat Jan Spendel schreef over *Onwelvoeglijke, bespottelijke en bijzondere familienamen*. De auteur probeert daarin een

goede verklaring te vinden voor familienamen zoals Aart Beving, Billekens, Constant de Klos, Con Domen, Sietse Vliegen, Varkevisser, Platvoet, Naaktgeboren en Griezel.

Wilt u een exemplaar winnen? Beantwoord dan deze vraag: in welk land werd Jan Spendel geboren? Stuur uw antwoord voor 4 oktober naar de [redactie](#). Vermeld ook uw postadres.

De gratis e-mailnieuwsbrief Taalpost verschijnt op maandag, woensdag en vrijdag. Aanmelden of afmelden als abonnee: www.taalpost.nl. Archief: www.taalpost.nl/texts/archief.html.

Taalpost 1212

woensdag 21 september 2011

Redactie: Erik Dams en Marc van Oostendorp; uitgave: [Genootschap Onze Taal](#)

1. Taalnieuws

- 'De Poppenstoet' van Louis Neefs, 'Watskeburt' van De Jeugd van Tegenwoordig en 'Heb je even voor mij' van Frans Bauer weerklinken opnieuw in de gangen van de Brusselse metro.

(Bron: [Brusselnieuws.be](#))

- De Europese Commissie heeft dringend Nederlandstalige tolken nodig.

(Bron: [Belg.be](#))

- Met een internetpetitie wil men de gemeente Boxmeer ertoe aanzetten de 'health campus' op de bewegwijzering weer gewoon aan te geven als 'ziekenhuis'.

(Bron: [Petities.nl](#))

2. Website van de week: Taalpeil+

Tussen de drie en de vier miljoen mensen in Nederland, Vlaanderen en Suriname spreken in het dagelijkse leven nog andere talen dan Nederlands. Ze doen dat bijvoorbeeld in internationale organisaties of bij de overheid in België en Suriname. Hoe beïnvloedt die meertaligheid de positie van het Nederlands en wat denken meertalige mensen er zelf over? Daarover leest u op de website [Taalpeil+](#) van de Nederlandse Taalunie, die binnenkort ook haar jaarlijkse krant *Taalpeil* aan meertaligheid zal wijden.

De nieuwe website van Onze Taal bevat 1600 taaladviezen. Neem een kijkje op www.onzetaal.nl/taaladvies.

3. Extra: de taal van de Troonrede

Koningin Beatrix las gisteren de [Troonrede](#) voor. Vorige week mocht Onze Taal er nog een talige blik op werpen. Wat viel u taaltechnisch op? Wat is uw oordeel over de gebruikte [spelling](#)? En hoe kan het volgend jaar nog duidelijker? Geef uw mening op het [weblog van Onze Taal](#) of reageer op de stelling 'De Troonrede moet nóg duidelijker' in de rubriek ['Hom of kuit'](#). U vindt er ook links naar een interview en twee artikelen over het taalgebruik in de Troonrede.

De gratis e-mailniewsbrief Taalpost verschijnt op maandag, woensdag en vrijdag. Aanmelden of afmelden als abonnee: www.taalpost.nl. Archief: www.taalpost.nl/texts/archief.html.

Taalpost 1211

maandag 19 september 2011

Redactie: Erik Dams en Marc van Oostendorp; uitgave: [Genootschap Onze Taal](#)

1. Taalnieuws

- In India is een man veroordeeld nadat zijn spraak- en gehoorgestoorde vrouw voor de rechtbank haar getuigenis tegen hem in gebarentaal had afgelegd.

(Bron: [The Hindu](#))

- Een dwangsom dwingt de Vlaamse overheid ertoe het aantal tolkuren voor dove kinderen in het 'horend' onderwijs uit te breiden.

(Bron: [Het Nieuwsblad](#))

- *170 Hz*, een speelfilm in gebarentaal, is als enige Nederlandse prent geselecteerd voor het Busan International Film Festival in Zuid-Korea.

(Bron: [De Gelderlander](#))

2. Taaltip: een *Hengeloos/Hengelo's* café

Er is een verschil tussen de woorden *Hengelo's* en *Hengeloos*. *Hengelo's* is de bezitsvorm van *Hengelo*: 'Hengelo's burgemeester heet Frank Kerckhaert' (*Hengelo's burgemeester* betekent 'de burgemeester van Hengelo').

Hengeloos is een bijvoeglijk naamwoord; het kan gebruikt worden in zinnen als 'Er is een Hengeloos café waar je Afrikaans bier kunt krijgen.' Dit woord heeft een verbogen vorm, *Hengelose*, zoals in 'In dit Hengelose café kun je Afrikaans bier krijgen.'

Het verschil tussen *Hengelo's* en *Hengeloos* is niet te horen, maar het is wel te beredeneren: het is namelijk hetzelfde verschil als tussen *Gouda's* (*Gouda's burgemeester*) en *Gouds/Goudse* (*een Gouds café, Goudse kaas*). Zo ook:

- Eeklo's burgemeester / een Eekloos café
- Enschede's burgemeester / een Enschedees café

Staat er misschien een spatie te veel in de zin: 'Ten slotte vraag ik u niet te veel hooi op uw vork te nemen als de werkdag ten einde loopt'? En een spatie te weinig in 'Het is tenslotte niet de bedoeling dat u door een teveel aan werk dat ineens zondig af moet, uzelf over de kop werkt'? U leert het bij de spellingcursus van Onze Taal. Zie voor meer informatie www.onzetaal.nl.

3. Test van de week: *Het journaal* in gebarentaal op de VRT

De Vlaamse overheid erkent gebruikers van de Vlaamse Gebarentaal (VGT) als een taalminderheidsgroep. Ze hebben recht op nieuwsuitzendingen in hun taal. Daarom wil de VRT ervoor zorgen dat in de toekomst een vast aantal televisieprogramma's in die taal te volgen is.

Van 19 tot 23 september loopt een test in *Het journaal* (op Eén) en *Karrewiet* (op Canvas): twee doventolken zullen elkaar afwisselen en verschillende [technieken](#) gebruiken. Over deze proefweek is een aankondiging in gebarentaal te bekijken bij [Deredactie.be](#), en op de website van de VRT kunnen kijkers op de uitzendingen [reageren](#).

De gratis e-mailnieuwsbrief Taalpost verschijnt op maandag, woensdag en vrijdag. Aanmelden of afmelden als abonnee: www.taalpost.nl. Archief: www.taalpost.nl/texts/archief.html.

Taalpost 1210

vrijdag 16 september 2011

Redactie: Erik Dams en Marc van Oostendorp; uitgave: [Genootschap Onze Taal](#)

1. Taalnieuws

- De sociale netwerksite Google+ wordt toegankelijker voor gebruikers van (de Amerikaanse) gebarentaal.

(Bron: [CNN Tech](#))

- De Vlaamse Ombudsdienst ergert zich aan de onduidelijke taal van de overheid in een discussie over het verkeer in Antwerpen.

(Bron: [Gazet van Antwerpen](#))

- Het shirt van PSV'er Georginio Wijnaldum waarop zijn naam verkeerd gespeld stond, wordt geveild ten behoeve van KWF Kankerbestrijding.

(Bron: [Omroep Brabant](#))

2. Website van de maand: VRT Taalweb

De taalwebsite van de Vlaamse publieke omroep [VRT](#) is grondig vernieuwd. Het is veel gemakkelijker geworden om de website te doorzoeken; zo zijn de duizenden taaladviezen die erop staan eenvoudiger te vinden. Bovendien biedt de site nu meer ruimte voor luchtige onderwerpen. Er is bijvoorbeeld een weblog waarop – zo te zien – dagelijks nieuwe taalobservaties te vinden zijn. Verder besteedden de makers van het VRT Taalweb woensdag aandacht aan de mogelijke nieuwe naam voor de eerste minister van België: de *woem* (waarnemend ontslagnemend eerste minister).

Zijn alle streepjes verplicht in 'De privé-auto van de oud-directeur van de privé-kliniek bleek het privé-eigendom van zijn ex-vrouw te zijn'? Zijn alle hoofdletters juist in 'Sinterklaas en Zwarte Piet zitten nog heerlijk in de Spaanse zon, maar de Zwarte Pietenmutsen en marsepeinen Sinterklazen liggen hier al in de winkels'? U leert het bij de spellingcursus van Onze Taal. Zie voor meer informatie www.onzetaal.nl.

3. Extra: Zwaabs in het vliegtuig

Meer dan een miljoen mensen hebben in de afgelopen twee weken gekeken naar een [YouTube-filmpje](#) waarop niet veel meer te zien is dan wat onduidelijke beelden van een landingsbaan in Stuttgart, gezien vanuit een zojuist geland vliegtuig. De reden: op het filmpje is te horen hoe een stewardess de aankomst aankondigt in het Zwaabs, de streektaal van (een

deel van) Baden-Württemberg. [De Telegraaf](#) besteedde hier woensdag enige aandacht aan en heeft ook een video van een interview dat de Duitse *Bild Zeitung* had met de stewardess.

Inmiddels heeft de luchtvaartmaatschappij, Air Berlin, besloten dat dit soort aankondigingen in het dialect voortaan zijn toegestaan.

De gratis e-mailnieuwsbrief Taalpost verschijnt op maandag, woensdag en vrijdag. Aanmelden of afmelden als abonnee: www.taalpost.nl. Archief: www.taalpost.nl/texts/archief.html.

Taalpost 1209

woensdag 14 september 2011

Redactie: Erik Dams en Marc van Oostendorp; uitgave: [Genootschap Onze Taal](#)

1. Taalnieuws

- Vuilnismannen in Ede die de Nederlandse taal niet goed beheersen, worden teruggestuurd naar school.

(Bron: [De Telegraaf](#))

- Verpleegkundigen moeten laaggeletterdheid bij patiënten leren herkennen, vindt het Centrum voor Ethiek en Gezondheid (CEG).

(Bron: [Nursing.nl](#))

- Een nieuwe uitvinding: leer vreemde talen via Facebook.

(Bron: [TechCrunch](#))

2. Boek van de week: het verlies van taal, in taal gevat

De nieuwe roman van Erwin Mortier, *Gestmeld liedboek*, gaat over de ziekte van Alzheimer bij zijn moeder. Het boek wordt allerwegen geloofd omdat het in zulke mooie taal geschreven is – en het gaat ook óver taal. "Die ziekte zorgt ervoor dat zij haar woordenschat, taalvermogen en geheugen onomkeerbaar kwijtraakt, en daarmee steeds meer transformeert tot een leeg omhulsel van de persoon die ze ooit was", schrijft recensent Irwan Droog op de website van boekhandel [Athenaeum](#). En: "Mortier bereikt een stilistisch hoogtepunt in *Gestmeld liedboek*, dat door een verfijnde balans het verdwijnen van de taal in taal heeft kunnen vatten. Hij heeft de juiste woorden gevonden, en geen woord te veel opgeschreven."

Bevat de zin 'De grootte van het begrote tekort vergrootte de toch al grote paniek' een fout? Zijn alle streepjes in *klaar-terwijl-u-wacht-service* verplicht? U leert het bij de spellingcursus van Onze Taal. Zie voor meer informatie www.onzetaal.nl.

3. Extra: hoogleraar Limburgs

Sinds 1 september is dr. Leonie Cornips verbonden aan de Universiteit van Maastricht als bijzonder hoogleraar Limburgse taalcultuur. In een gesprek met het [Radio 1 Journaal](#) legt ze uit wat ze gaat onderzoeken, wat de plaats is van het Limburgs in het Nederlandse taallandschap en hoe het is om als Limburgse in Amsterdam te wonen.

De gratis e-mailniewsbrief Taalpost verschijnt op maandag, woensdag en vrijdag. Aanmelden of afmelden als abonnee: www.taalpost.nl. Archief: www.taalpost.nl/texts/archief.html.

Taalpost 1208

maandag 12 september 2011

Redactie: Erik Dams en Marc van Oostendorp; uitgave: [Genootschap Onze Taal](#)

1. Taalnieuws

- Mannen zijn een drijvende kracht achter taalverandering, zeggen twee onderzoekers uit Cambridge.

(Bron: [io9](#))

- Nederlandse schoolkinderen worden de laatste jaren iets beter in taal en rekenen.

(Bron: [Trouw](#))

- Medewerkers van de Wikipedia in het Nedersaksisch hebben een spellingsysteem ontwikkeld voor hun taal.

(Bron: [Wikipedie](#))

2. Taaltip: iemand die ook met een iPad werkt

Vanmorgen vroeg iemand zich op [Twitter](#) af hoe je iemand noemt die ook met de iPad bezig is. Dat is een *mede-ipadder*. Waarom schrijf je dit woord zo?

De afleiding *ipadder* schrijven we bij voorkeur met een kleine *p*, omdat we het eerder met het werkwoord *ipadden* verbinden (alle werkwoorden hebben kleine letters) dan met de eigenaam *iPad*. Omdat *iPad* geen afkorting is, is er geen apostrof nodig maar wordt de *d* verdubbeld: *ipadden*, *ipadder*. (Zie voor de verdere vervoeging van *ipadden* [onze website](#).) *Mede-* moet er met een koppelteken aan vast geschreven worden vanwege de [klinkerbotsing](#) tussen *e* en *i*.

Moeite met leestekens? Volg de cursus van Onze Taal! Er zijn ook weer spellingcursussen. Zie voor meer informatie www.onzetaal.nl.

3. Extra: de taal van internetdaten

Voor haar column in het radioprogramma *Klare taal* van de Wereldomroep stortte Lydia Rood zich in het [internetdaten](#). Wat is er gebeurd met de terminologie van de zoektocht naar de ware sinds de contactadvertenties uit de krant verdwenen zijn?

"Vroeger was er geen advertentie zonder het woord *maatje*. Ook passé. Vrouwen moeten wel zelfstandig, levenslustig en avontuurlijk zijn en absoluut geen claimgedrag vertonen. En nog

een opmerkelijk verschil met vroeger: het woord *spontaan* is verdwenen. Mannen hebben duidelijk hun bekomst van die mondige vrouwen."

De gratis e-mailnieuwsbrief Taalpost verschijnt op maandag, woensdag en vrijdag. Aanmelden of afmelden als abonnee: www.taalpost.nl. Archief: www.taalpost.nl/texts/archief.html.

Taalpost 1207

vrijdag 9 september 2011

Redactie: Erik Dams en Marc van Oostendorp; uitgave: [Genootschap Onze Taal](#)

1. Taalnieuws

- Leerlingen in de hogere klassen van havo en vwo worden beter in het schrijven van complexe teksten als ze 'hyperlinks' in hun tekst verwerken.

(Bron: [NWO](#))

- In Haarlem is het 'Groot dictee van de onduidelijke taal' gehouden.

(Bron: [RTV Noord-Holland](#))

- STOOFF, ROC Mondriaan en SCHUNCK* Bibliotheek Heerlen zijn de drie winnaars van de Nationale Alfabetiseringsprijzen 2011.

(Bron: [Rijksoverheid](#))

2. Extra: streektaal in familienamen en muziek

Draagt uw familienaam sporen van een dialect? U komt het misschien te weten in *Van de Streek. De weerspiegeling van de dialecten in familienamen*. Dit boek was jaren niet meer beschikbaar en is nu door de Stichting Nederlandse Dialecten als pdf [online](#) gezet. Dezelfde organisatie houdt samen met Variaties vzw en *Gelders Erfgoed* op 23 september de zesde streektaalconferentie in Heerde. Het thema is [Streektaal in muziek - Muziek in streektaal](#). Sprekers zijn onder anderen Tom Smits, Hanne Kloots, Roeland van Hout, Beart Oosterhaven, Joop van den Bremen en Walter Evenepoel. Inschrijven kan via dialectendag@gmail.com.

Eén cadeau, tien keer plezier: geef iemand een [abonnement op Onze Taal](#).

3. Wedstrijd: De argumentatiecoach

In het boek *De argumentatiecoach* geven Karin Pijper en Henri Raven praktische tips om standpunten en argumenten beter te verwoorden en te beoordelen. Dat moet lezers in staat stellen overtuigender te solliciteren, adviseren en presenteren. Taalpost mag vijf exemplaren van *De argumentatiecoach* weggeven. Beantwoord deze vraag: wat betekent 'IPR' in het IPR-model dat de auteurs hanteren? Stuur uw antwoord voor 20 september naar de [redactie](#).

De gratis e-mailniewsbrief Taalpost verschijnt op maandag, woensdag en vrijdag. Aanmelden of afmelden als abonnee: www.taalpost.nl. Archief: www.taalpost.nl/texts/archief.html.

Taalpost 1206

woensdag 7 september 2011

Redactie: Erik Dams en Marc van Oostendorp; uitgave: [Genootschap Onze Taal](#)

1. Taalnieuws

- Als Marokkaanse Berberkinderen in Nederland het moeilijk hebben met abstracte taal, komt dat door de laaggeletterdheid van hun moeders.

(Bron: [De Telegraaf](#))

- Dankzij een vertaalfunctie wordt het mogelijk op Facebookpagina's de reacties in andere talen te begrijpen.

(Bron: [Techzine.nl](#))

- Angela Merkel en Nicolas Sarkozy ('Merkozy') roepen bijna altijd de hulp van tolken in om met elkaar te praten.

(Bron: [NRC Handelsblad](#))

2. Dialectmonster van de week: West-Vlaams

Eén, het eerste televisienet van de VRT, heeft zondag de eerste aflevering uitgezonden van *Het goddelijke monster*, een serie die gebaseerd is op de trilogie van schrijver Tom Lanoye. Aan de serie is acht jaar gewerkt en aan de beheersing van het dialect van West-Vlaanderen, waar de serie zich afspeelt, is grondig geschaafd. Maar blijkbaar is het "[West-Vlaams met oar ip](#)" ('met haar op'), want niet elke acteur heeft de dialectfinesses even goed onder de knie. De West-Vlaamse gouverneur en het hoofd van de vakgroep Nederlandse taalkunde aan de UGent zijn niet tevreden. De [Krant van West-Vlaanderen](#) vraagt de lezers welke acteur het best West-Vlaams spreekt.

Er zijn deze week twintig boeken te winnen op de vernieuwde website van [Onze Taal](#).

3. Extra: meld twoorden voor TWitterwoordenboekje INL

Veel twitteraars maken twapjes met twoorden. Zo ontstaat er een geheel eigen twidioom. Maar wie begrijpt al die Twitterwoorden nog? Het Instituut voor Nederlandse Lexicologie (INL) biedt uitkomst. Op zijn [vernieuwde website](#) staat een TWitterwoordenboekje. De lijst is waarschijnlijk nog niet volledig en het INL roept iedereen op om ontbrekende twoorden te [melden](#).

De gratis e-mailniewsbrief Taalpost verschijnt op maandag, woensdag en vrijdag. Aanmelden of afmelden als abonnee: www.taalpost.nl. Archief: www.taalpost.nl/texts/archief.html.

Taalpost 1205

maandag 5 september 2011

Redactie: Erik Dams en Marc van Oostendorp; uitgave: [Genootschap Onze Taal](#)

1. Taalnieuws

- Tönnies Fonne kan niet de auteur zijn van de handgeschreven taalgids Nederduits-Russisch uit de zeventiende eeuw, omdat hij het Russisch onvoldoende beheerste en als een wildebras door het leven ging.

(Bron: [Kennislink.nl](#))

- De Nederlandse musicalacteurs in de Vlaamse versie van *We Will Rock You* hebben in Antwerpen lessen gevolgd om de Vlaamse tongval beter te beheersen.

(Bron: [Musical.blog.nl](#))

- De Britse televisiepresentator Jeremy Clarkson, vooral bekend van het BBC-programma *Top Gear*, ligt onder vuur omdat hij in een krantenartikel heeft opgeroepen om het Welsh, het Frans en eigenlijk alle andere talen dan het Engels af te schaffen.

(Bron: [WalesOnline.co.uk](#))

2. Taaltip: Is de zin 'De winkel opent al om zeven uur' juist?

Ja, *openen* kan op deze manier gebruikt worden. Een van de betekenissen van dit werkwoord is 'geopend worden, opengaan'. Ook in 'De expositie opende met een borrel' en 'De beurs op Wall Street opende voorzichtig' is *openen* zo gebruikt.

Niet iedereen vindt het – relatief nieuwe – gebruik van *openen* in de betekenis 'geopend worden' acceptabel, maar taalkundig past dit prima in het systeem. Vergelijk het werkwoord *sluiten*, dat er al enkele eeuwen geleden de betekenis 'gesloten worden' bij heeft gekregen ('De winkel sluit om vijf uur'). Het toepassingsgebied van *sluiten* en *openen* heeft zich in de loop van de tijd dus uitgebreid van 'degene die iets sluit/opent' naar 'datgene wat gesloten/geopend wordt'. De taalkundige term hiervoor is *subjectsverwisseling*.

[Netto winst of nettowinst? CDA-er of CDA'er? Wanneer zet je een puntkomma en wanneer een dubbele punt? Leer het bij de spelling- en leestekencursussen van de Taaladviesdienst in Amsterdam, Zwolle en Tilburg. Meer informatie op \[onze website\]\(#\).](#)

3. Website van de week: Onze Taal

In mei 1997 zette Onze Taal zijn eerste stappen op het internet. De website was van meet af aan een succes. Jaar na jaar steeg het aantal bezoekers: in 2010 werd de website 4,9 miljoen keer geraadpleegd.

Toch was het voor al die bezoekers niet altijd even gemakkelijk hun weg te vinden in de overvloed van taaladviezen, taalnieuws en informatie over het tijdschrift en het genootschap. Daarom werd de website een nieuw jasje aangemeten; de indeling is overzichtelijker gemaakt, het taalnieuws is uitgebreid, alle 1600 adviezen zijn bekeken en onder de motorkap is trefwoordkrachtig gesleuteld aan de zoekfunctie.

Helemaal nieuw is het forum voor discussies over taal. Maak vanaf vandaag kennis met de vernieuwde website van [Onze Taal](#).

De gratis e-mailnieuwsbrief Taalpost verschijnt op maandag, woensdag en vrijdag. Aanmelden of afmelden als abonnee: www.taalpost.nl. Archief: www.taalpost.nl/texts/archief.html.